

490

Besluit van 5 augustus 1977, houdende regeling betreffende de kwaliteit van groenten en fruit (Landbouwkwaliteitsbesluit groenten en fruit)

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onze Ministers van Landbouw en Visserij en van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 13 april 1977, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, no. J. 1011;

Gehoord het Landbouwschap, het Produktschap voor Groenten en Fruit, het Bedrijfschap voor de Groothandel en de Tussenpersonen in Groenten en Fruit, het Bedrijfschap voor de Detailhandel in Aardappelen, Groenten en Fruit, het Uitvoer-Controle-Bureau voor Tuinbouwproducten, de Adviescommissie Warenwet, de Consumentenbond en het Konsumenten Kontakt;

Overwegende, dat regelen ter bevordering van de afzet van groenten en fruit, mede met het oog op de uitvoering van de in het kader van de betreffende Europese marktorganisatie vastgestelde bepalingen, dienen te worden gesteld;

Gelet op de artikelen 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, eerste lid, en 19, eerste lid, van de Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371);

De Raad van State gehoord (advies van 25 mei 1977, no. 16);

Gezien het nader rapport van Onze Ministers van Landbouw en Visserij en van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 20 juli 1977, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, no. J.1628);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

«wet»: Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371);

«produktschap»: het Produktschap voor Groenten en Fruit;

«groenten en fruit»: een of meer van de op een door Onze Minister vast te stellen lijst voorkomende verse eetbare tuinbouwproducten, met inbegrip van gedroogde knoflook;

«derde landen»: landen of gebieden, die geen deel uitmaken van de Europese Economische Gemeenschap;

«verhandelen»: het bedrijfsmatig ten verkoop voorhanden hebben, te koop aanbieden, verkopen of afleveren;

«sorteer- en pakstation»: onderneming, die in Nederland geteelde groenten en fruit sorteert of verpakt, en als zodanig bij het produktschap geregistreerd is.

Artikel 2

Het is verboden groenten en fruit te verhandelen, bedrijfsmatig te vervoeren of in te voeren, tenzij deze voldoen aan het bij of krachtens dit besluit bepaalde.

Artikel 3

Groenten en fruit bestemd voor de consument moeten voldoen aan de navolgende eisen:

- a. zij moeten gezond zijn, zuiver, vrij van abnormale uitwendige vochtigheid, vrij van vreemde geur of smaak, en zodanig ontwikkeld en rijp, dat ze hun bestemming in goede staat kunnen bereiken;
- b. zij moeten worden gepresenteerd in overeenstemming met hun aard en bestemming;
  - een en ander met inachtneming van dienaangaande gestelde nadere regelen, welke mede voorschriften kunnen inhouden met betrekking tot
    - de indeling in kwaliteitsklassen, de sortering, de oorsprong, het gewicht, de soort of variëteit, alsmede de aanduiding daarvan;
    - de verpakking;
    - de bewerkingswijze.

Artikel 4

1. De eisen gesteld in artikel 3 gelden niet ten aanzien van groenten en fruit:

- a. die door de teler daarvan op zijn bedrijf aan de consument voor diens persoonlijke behoeften worden verhandeld;
- b. die binnen Nederland door de teler worden verhandeld aan sorteerpakstations of aan bewaarinrichtingen, of die van de teler naar deze sorteerpakstations of bewaarinrichtingen worden vervoerd;
- c. die binnen Nederland van een bewaarinrichting naar een sorteerpakstation worden vervoerd;
- d. die binnen Nederland van een teler naar een veiling of een ander groot-handelscentrum worden vervoerd, of die op een dergelijke veiling of ander groothandelscentrum door een teler worden verhandeld, behoudens dienaangaande gestelde nadere regelen;
- e. die worden ingevoerd uit derde landen en onder ambtelijk toezicht, overeenkomstig de door Onze Minister te stellen regelen, in de staat worden gebracht waarin zij voldoen aan de kwaliteitsvoorschriften.

2. Groenten en fruit moeten, in de in het eerste lid, onder a en e bedoelde gevallen, ten minste geschikt zijn voor menselijke consumptie.

Artikel 5

Groenten en fruit bestemd voor de verwerkende industrie dienen een voor hun bestemming geschikte hoedanigheid te hebben, een en ander met inachtneming van dienaangaande gestelde nadere regelen. Zij mogen niet worden verwerkt, tenzij ze geschikt zijn voor menselijke consumptie.

Artikel 6

1. Het bestuur van het produktschap stelt bij verordening nadere regelen als bedoeld in de artikelen 3, 4, eerste lid, onder d, en 5.
2. Onze Minister kan met betrekking tot het verlenen van de medewerking als bedoeld in het eerste lid regelen stellen of aanwijzingen geven.
3. Onze Minister kan bepalen dat krachtens verordening, als bedoeld in het eerste lid, vastgestelde nadere voorschriften en genomen besluiten de goedkeuring behoeven van een door hem aangewezen autoriteit.

Artikel 7

Groenten en fruit zijn onderworpen aan een keuring, volgens door Onze Minister te stellen regelen.

Artikel 8

1. Onze Minister kan merken, tekenen en bewijsstukken vaststellen, als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de wet, welke kunnen verschillen naar kwaliteitsklasse.

2. Onze Minister kan regelen stellen inzake de gebruikmaking van merken, tekenen of bewijsstukken.

3. Onze Minister kan regelen stellen betreffende het vervaardigen, voorhanden en in voorraad hebben zomede het afleveren en gebruiken van in het eerste lid bedoelde merken, tekenen of bewijsstukken van de cliché's, stempels en andere werktuigen tot het vervaardigen of aanbrengen van die merken, tekenen of bewijsstukken.

Artikel 9

1. Het is verboden de in artikel 8 bedoelde merken, tekenen of bewijsstukken te bezigen in strijd met het bij of krachtens dit besluit bepaalde.

2. Het is verboden voor groenten en fruit aanduidingen te bezigen welke sterk gelijken op de in artikel 8 bedoelde merken, tekenen of bewijsstukken.

Artikel 10

Het Kwaliteits-Controle-Bureau voor Groenten en Fruit te 's-Gravenhage

- is belast met het toezicht op de naleving door de aangeslotenen van het bij of krachtens dit besluit bepaalde;
- is belast met keuring als bedoeld in artikel 7, bij zijn aangeslotenen;
- is bevoegd tot het uitreiken van de merken, tekenen of bewijsstukken, bedoeld in artikel 8; deze merken, tekenen of bewijsstukken worden uitsluitend uitgereikt aan aangeslotenen.

Artikel 11

1. Veilingen en andere groothandelscentra als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder d, waar in Nederland geteelde groenten en fruit worden verhandeld, dienen aangesloten te zijn bij de in artikel 10 genoemde instelling.

2. Sorteer- en pakstations dienen aangesloten te zijn bij de in artikel 10 genoemde instelling.

Artikel 12

1. De voorzitter van de in artikel 10 genoemde instelling wordt door Onze Minister telkens voor ten hoogste vier jaren benoemd. Hij is terstond wederbenoembaar.

2. Het bestuur van de in artikel 10 genoemde instelling doet aan Onze Minister een voordracht voor de benoeming.

3. De voorzitter mag niet rechtstreeks betrokken zijn bij de teelt van of de handel in groenten en fruit.

Artikel 13

Onze Minister kan in overeenstemming met Onze Minister van Financiën plaatsen aanwijzen waarop ten in- of uitvoer bestemde groenten en fruit worden aangeboden ten invoer, onderscheidenlijk ten uitvoer.

Artikel 14

1. Onze Minister kan vrijstelling en, op aanvraag, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens dit besluit.

2. Onze Minister kan bepalen dat een vrijstelling of een ontheffing als in het eerste lid bedoeld, door het produktschap wordt verleend of in door hem te bepalen gevallen door het produktschap wordt verleend. Hij kan ter zake van het verlenen van zodanige vrijstelling of ontheffing regelen stellen of aanwijzingen geven. Hij kan voorts bepalen dat een besluit, waarbij een zodanige vrijstelling wordt verleend, de goedkeuring behoeft van een door hem aangewezen autoriteit.

Artikel 15

Het Uitvoercontrolebesluit 1963 (Tuinbouwprodukten) (Stb. 218) is buiten werking gesteld.

Artikel 16

1. Dit besluit kan worden aangehaald als «Landbouwkwaliteitsbesluit groenten en fruit».

2. Het treedt in werking met ingang van 1 oktober 1977.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende Nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 5 augustus 1977

Juliana

De Minister van Landbouw en Visserij,
Van der Stee

De Minister van Economische Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
Hendriks

Uitgegeven de zesde september 1977

De Minister van Justitie,
Van Agt

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het onderhavige besluit strekt ertoe, overeenkomstig de doelstellingen van de Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371), een nieuwe basis te verschaffen voor de regelen betreffende de kwaliteit en de kwaliteitskeuring van groenten en fruit.

De opgenomen bepalingen vervangen de thans geldende regels, welke enerzijds zijn neergelegd in het op de Landbouwwitvoerwet 1938 gebaseerde Uitvoercontrolebesluit 1963 (Tuinbouwprodukten) en anderzijds in een aantal verordeningen van het Produktschap voor Groenten en Fruit.

Het besluit geeft één rechtsbasis aan het gehele stelsel van kwaliteitsnormen voor groenten en fruit; er wordt geen onderscheid gemaakt, naar gelang de bestemming of de herkomst van groenten en fruit het binnen- of buitenland is. Aldus wordt op meer uniforme wijze toepassing gegeven aan de kwaliteitsnormen, zoals deze voorzien zijn in de betrokken regels van de Europese Economische Gemeenschap.

Bij het opstellen van de onderhavige algemene maatregel van bestuur is uitgegaan van het principe, dat het bedrijfsleven zoveel mogelijk betrokken dient te worden bij de keuring van de produkten. Hiertoe is gekozen voor het in de wet neergelegde principe, dat de keuring kan worden opgedragen aan een privaatrechtelijke controle-instelling. Dit betekent dat iedere aangesloten bij een zodanige instelling, ongeacht de oorsprong van zijn produkten, is onderworpen aan haar toezicht. Een zoveel mogelijk door één instantie uitgevoerde keuring bevordert trouwens een uniforme toepassing van de normen. Overigens laat het toezicht van een controle-instelling de opsporingsbevoegdheid van de Algemene Inspectiedienst uiteraard onverlet; met name de controle op het al dan niet aangesloten zijn maakt hiervan deel uit.

Anderzijds betekent het gekozen stelsel een voortzetting van de structuur, zoals die op grond van de Landbouwwitvoerwet 1938 ook in het verleden is gekozen. Hiermede wordt voorts bereikt, dat het stelsel van tuchtrechtelijke correctie bij overtreding van de gestelde normen kan worden gehandhaafd. Het ligt voor de hand, het hiertoe opgerichte Kwaliteits-Controle-Bureau voor Groenten en Fruit, in feite een voortzetting van het Uitvoer-Controle-Bureau voor Tuinbouwprodukten, te belasten met bovengenoemde keuring, gezien de grote ervaring die het UCB op het onderhavige terrein in de loop der jaren heeft verworven. Het besluit voorziet in een directe aansluitingsplicht bij de controle-instelling voor veilingen en sorteer- en pakstations, voor zover het betreft de verhandeling of de verpakking en sortering van in Nederland geteelde groenten en fruit. Naast deze directe aansluitingsplicht voorziet het systeem van het besluit in een indirecte aansluitingsplicht.

De indirecte aansluitingsplicht ligt besloten in de bepaling, dat de controle-instelling uitsluitend bewijsstukken aangaande de keuring uitreikt aan aangeslotenen.

Op grond van de EEG-regels dienen groenten en fruit die Nederland verlaten, vergezeld te gaan van een dergelijk bewijsstuk. Alleen een indirecte aansluitingsplicht vormt niet een voldoende garantie, dat ook produkten voor de binnenlandse markt aan een keuring zullen worden onderworpen.

Voorzien is in een delegatie aan het Produktschap voor Groenten en Fruit, gezien de betrokkenheid van dit produktschap bij de te regelen materie.

Toelichting op enkele artikelen

Artikel 1

Het besluit heeft betrekking op verse groenten en fruit. Deze worden opgesomd in een bij ministeriële beschikking vast te stellen lijst, waardoor een snelle aanpassing mogelijk is ten aanzien van de produkten waarop dit besluit van toepassing is.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt, in samenhang met artikel 4, de werkingssfeer van het besluit; deze vloeit voort uit de betrokken EEG-verordeningen. Voorts bepaalt dit artikel dat geen groenten en fruit in de handel mogen worden gebracht, die niet voldoen aan het bepaalde bij of krachtens dit besluit. Het verbod heeft een algemene strekking; het geldt zowel voor Nederlandse als voor buitenlandse groenten en fruit. Het besluit beoogt kwaliteitsnormen vast te stellen voor groenten en fruit bestemd om door de consument in verse toestand te worden genuttigd en voor groenten en fruit die dienen als grondstof voor de verwerkende industrie. Voor groenten en fruit bestemd voor andere doeleinden, zoals veevoeder, zijn geen kwaliteitsvoorschriften vastgesteld.

Artikel 3

Dit artikel behelst een aantal eisen, waaraan groenten en fruit bestemd om door de consument in verse toestand te worden genuttigd, moeten voldoen. Onder a worden een aantal minimumeisen opgesomd, die op grond van artikel 6 door het bestuur van het produktschap nader omlijnd dienen te worden. Onder b wordt aangegeven welke eisen gesteld kunnen worden ten aanzien van de presentatie van groenten en fruit. Van belang is de mogelijkheid om regels te stellen met betrekking tot de bewerkingswijzen van groenten en fruit. Hierbij wordt met name gedacht aan bewerkingswijzen van produkten die b.v. in voorgesneden, voorverpakte of voorgewassen staat aan de consument te koop worden aangeboden. Het geheel van eisen vloeit voor de belangrijkste produkten voort uit de regelingen van de Europese Economische Gemeenschap.

Artikel 4

Dit artikel somt in het eerste lid een aantal stadia op, waarin, op grond van met name Verordening (EEG) 1035/72, de eisen van artikel 3 niet gelden. Een uitzondering hierop vormt voor de gevallen genoemd onder a en e, de algemene eis, dat groenten en fruit geschikt moeten zijn voor menselijke consumptie. Algemeen kan worden gesteld, dat het stadium teler-sorteer- en pakstation en teler – veiling is vrijgesteld. Ten aanzien van het vervoer van de teler naar de veiling en verhandeling door de teler op de veiling dienen nader te stellen regelen in acht te worden genomen. De uitzondering ten aanzien van andere groothandelscentra dan veilingen geldt eveneens slechts als de teler de produkten verhandelt. Onder e wordt de mogelijkheid geopend om groenten en fruit van herkomst uit derde landen in een in Nederland gevestigd sorteer- en pakstation overeenkomstig de kwaliteitsvoorschriften te sorteren en te verpakken. De Minister van Landbouw en Visserij zal hieromtrent regelen stellen.

Artikel 5

Dit artikel beoogt een minimumnorm vast te stellen voor groenten en fruit bestemd voor de verwerkende industrie.

Artikel 6

Ingevolge dit artikel verleent het bestuur van het Produktschap voor Groenten en Fruit medewerking door het stellen van de nadere regelen als bedoeld in de artikelen 3, 4, eerste lid, onder d, en 5. Uiteraard dient het bestuur bij het stellen van deze regelen de geldende EEG-bepalingen volledig in acht te nemen. De Minister van Landbouw en Visserij heeft de mogelijkheid regelen te stellen of aanwijzingen te geven met betrekking tot de door het bestuur te verlenen medewerking.

Artikel 10

Door het aanwijzen van het Kwaliteits-Controle-Bureau voor Groenten en Fruit wordt in feite de bestaande praktijk voortgezet, daar dit Bureau is ontstaan uit het Uitvoer-Controle-Bureau. Het Bureau is belast met keuring van groenten en fruit bij zijn aangeslotenen; eveneens heeft het de bevoegdheid tot het uitreiken van merken, tekenen of bewijsstukken aan zijn aangeslotenen.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt wie, krachtens artikel 9, eerste lid, van de wet, verplicht zijn tot aansluiting bij het Kwaliteits-Controle-Bureau voor Groenten en Fruit. Het gaat om veilingen en sorteer- en pakstations. Door de keuring bij deze instellingen te concentreren wordt bereikt, dat alle in Nederland geteelde groenten en fruit, met uitzondering van de produkten die door de producenten op hun bedrijven rechtstreeks aan de consument worden verkocht, aan een keuring onderworpen zijn, zowel de produkten die op de veiling worden verkocht, als die welke op andere wijze in de handel worden gebracht. Uitgezonderd zijn buitenlandse groenten en fruit, gezien het feit, dat deze produkten voor of bij de invoer reeds in voldoende mate gecontroleerd worden. Zulks ingevolge de EEG-regeling. Produkten uit de EEG-landen dienen door het land van verzending gekeurd te worden; produkten uit derde landen worden bij invoer gekeurd.

Onder sorteer- en pakstations worden in dit besluit verstaan stations die in Nederland geteelde groenten en fruit sorteren of verpakken, en die als zodanig bij het produktschap geregistreerd staan. De registratie, en de daaruit voortvloeiende aansluitingsplicht, brengt met zich mee, dat het sorteer- en pakstation valt onder de regeling zoals die is voorzien in artikel 4, eerste lid, onder b en c.

Onder groothandelscentra worden verstaan groothandelscentra in de zin van Verordening (EEG) 1035/72, waar in belangrijke mate telers produkten aanbieden aan handelaren.

Artikelen 12 en 13

Deze artikelen berusten respectievelijk op de artikelen 12 en 6 van de Landbouwkwaliteitswet.

Artikel 14

De bevoegdheden, in dit artikel neergelegd, dragen bij tot het voeren van een slagvaardig beleid. Het artikel voorziet in de mogelijkheid vrijstelling dan wel, op aanvraag, ontheffing te verlenen van het bij of krachtens dit besluit bepaalde.

De Minister van Landbouw en Visserij,
Van der Stee

De Minister van Economische Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
Hendriks